

Operacinės slaugytojo padėjėja: „Dažnai būnu instrumentatorės rankos ir kojos.“

Dalia Smagurauskaitė

Respublikinė Vilniaus universitetinė ligoninė

*Operacinė – ypatinga vieta, kurioje kiekvieno operacinės komandos nario indėlis ir funkcijos yra svarbūs, o vieno iš narių trūkstant, operacija vykti negali. Respublikinėje Vilniaus universitetinėje ligoninėje operacinės slaugytojo padėjėja dirbanti **Gražina Kurec** sako, kad jai, kaip ir bet kuriam kitam operacinės komandos nariui, svarbiausia yra pacientų saugumas ir sveikata.*

Ne paslaptis, kad dažniausiai į ligoninę atvykę pacientai žino, jog operacijoje dalyvaus chirurgas ir gydytojas anesteziologas, o kas dar sudaro operacinės komandą – lieka „paslaptis“. Jūs esate operacinės slaugytojo padėjėja – viena iš tų komandos narių, apie kuriuos pacientai paprastai nepagalvoja. Papasakokite apie savo darbą.

Be mūsų, kaip ir be bet kurio kito operacinės komandos nario, operacija paprasčiausiai neįvyktų. Pirmoji mano užduotis – paruošti operacinę darbui ir užtikrinti joje tvarką, švarą bei dezinfekciją. Taip pat, atsižvelgdama į kitų operacinės komandos narių poreikius, jiems padedu pasiruošti operacijai, pavyzdžiui, galiu įjungti ir sureguliuoti operacinėje esančius medicinos prietaisus ir įsitikinti, kad jie veikia. Kartu su operacinės slaugytoja išpakuojame pirštines ir instrumentus. Tai labai svarbus pasiruošimo operacijai etapas, nes atliekame dvigubą instrumentų sterilumo patikrinimą – atidžiai prieš šviesą apžiūrime pakutes, ar jos nėra pažeistos, ar nėra mikroįtrūkimų ir skylučių. Taip pat kartu su kolegomis padedame chirurgui tinkamai apsirengti operacijai. Apibendrintai – padedu operacinės komandos nariams visapusiškai pasiruošti operacijai.

RVUL operacinės slaugytojo padėjėja Gražina Kurec yra viena pirmųjų medikų, su kuriais susitinka operacijai ruošiamas pacientas

Ar dirbdama operacinės slaugytojo padėjėja turite artimą kontaktą su pacientu?

Taip, esu viena pirmųjų medikų, su kuriais susitinka operacijai ruošiamas pacientas – dalyvauju perimant ligonį iš jį į Operacinį bloką atvežusių skyriaus slaugytojų, perkelianč ant operacinės vežimo, nugabenant į operacinę, pacientą paguldant į reikiamą poziciją ant operacinio stalo. Tenka su pacientais ir pasišnekėti – dauguma jaučia baimę ir stresą prieš operaciją, tai natūralu, todėl stengiuosi nuraminti, prablaškyti jų mintis.

Tačiau jūsų darbas pasiruošimu operacijai nesibaigia, jos metu taip pat turite įvairių užduočių.

Visiškai teisingai, vykstant operacijai turiu stebėti aplinką, pavyzdžiui, užtikrinti sterilumą. Jei pritrūksta kokių medicininių instrumentų, einame jų atnešti. Dažnai mus, operacinės slaugytojo padėjėjas, vadina instrumentatorės rankomis ir kojomis – juk pati instrumentatorė dėl griežtų sterilumo reikalavimų negali palikti savo darbo vietos, kad atsineštų trūkstamą instrumentą ar kitą chirurgui reikalingą darbo priemonę. Kartais pasitaiko, kad

chirurgas paprašo pareguliuoti kokio nors prietaiso galingumą ar kitą rodiklį. Dirbame su rentgeno aparatu, vadinamoju C-lanku, – privežame prie paciento, pastatome į reikalingą padėtį, įjungiamo.

Už ką dar esate atsakinga?

Viena iš užduočių, tenkanti operacinės slaugytojo padėjėjui, – surinkti laboratorinius ėminius, tinkamai supakuoti ir saugiai pristatyti į Laboratorinės diagnostikos skyrių. Pavyzdžiui, jei pacientui būna atliekama biopsija. Taip pat turiu užpildyti kai kuriuos su operacijos eiga susijusius dokumentus. Kitaip tariant, ir prieš operaciją, ir per ją, kolegai prireikus pagalbos, aš – jei tik mano žinios ir kompetencija leidžia – stengiuosi visada padėti.

Pasibaigus operacijai pacientas išvežamas į stebėjimo palatą, o jūs liekate operacinėje. Kokie darbai jūsų laukia šiame etape?

Padedu išvežti ligonį, o tada po kiekvienos operacijos turiu išvalyti patalpą, supakuoti ir išgabenti naudotus skalbinius, pavyzdžiui, operacinio lauko ir paciento, instrumentų stalelio apklotus. Taip pat ir medicininės atliekas – tai gali būti vienkartiniai tvarsčiai, švirškštai ir kita. Iš patirties turiu pasakyti, kad po vienu operacijų tvarkytis būna lengviau, po kitų sunkiau. Jei, pavyzdžiui, operuojamas stuburas, – žinau, kad bus sunkiau. Bet būna ir „švarių“ operacijų, kuriose kraujo pasitaiko mažai.

Operacinės slaugytojo padėjėja turi išmanyti daug sričių: nuo chirurginių instrumentų rinkinių ir medicininės technikos iki higienos bei sterilumo reikalavimų

Atrodo, kad jūsų darbas įvairesnis, nei galima įsivaizduoti.

Aš operacinės slaugytojo padėjėja dirbu nuo 2003 m. Pabandžiau ir patiko, darbas tikrai įvairus ir skirtingas, nors, kaip ir visur, būna dienų, kai pavargstu. Be to, tenka dirbti tiek planinėse operacijose, tiek operuojant skubiai į ligoninę atvežtus pacientus, kuriems pagalbos reikia čia ir dabar. Priklausomai nuo operacijos rūšies, skiriasi ir pasiruošimas. Pasitaiko įvairių situacijų, todėl kartais tenka į operacinę bėgte bėgti. Atvykus skubiam pacientui, turime sužinoti, kokia jam operacija paskirta, kurioje operacinėje, ir pasirūpinti, kad ji būtų tinkamai paruošta. Tad darbe būna ir sunkesnių, ir lengvesnių dienų.

Kokių asmeninių savybių privalo turėti operacinės slaugytojo padėjėjo specialybę pasirinkęs žmogus?

Pirmiausia, manau, žmogus privalo būti labai atsakingas. Visgi kalbame apie žmonių sveikatą ir gyvybę, todėl aplaidumo čia būti paprasčiausiai negali. Kaip ir bet kuriam kitam operacinės komandos nariui, man svarbiausia yra pacientų saugumas ir sveikata.

Taip pat žmogus turėtų norėti mokytis, nes privalome išmanyti ir chirurginių instrumentų rinkinius, ir medicininę techniką, ir higienos bei sterilumo reikalavimus. Taip pat nebijoti klausti, jei ko nors nežinai, nes visada atsiras kolegų, kurie atsakys, patars, pagelbės. Beje, šią specialybę galima įgyti profesinio rengimo mokyklose. Anksčiau kursas trukdavo 9 savaites, bet dabar jis išplėstas į 6–9 mėnesius, pusę laiko sudaro teorinė dalis, pusę – praktika. Taigi visi norintys gali mokytis, įgyti patirties ir dirbti šį darbą – nuobodu nebus.